

Szarvasi Lapok

TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Bethlen-u. Harmati-féle ház, hová a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Réziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.

Megjelenik hetenként egyszer vasárnap.

Előfizetési díj: Egész évre 8 K. Fél évre 4 K. Negyed évre 2 K. Egyes szám ára: 16 fillér.

Főszerkesztő: **Benka Gyula**
Főmunkatárs: **Zlinszky István,**

KIADÓHIVATAL:

Belicey-ut 11. számú ház, hová az előfizetési és a hirdetési pénzek küldendők. Nyílttérben egy sor közlési díja 50 fillér.

Tudomány és társadalom.

Néhány év óta, talzás nélkül mondhatni, országszerte megindult az ismeretközlés széles réteg-kben való szétszórása. Szabad Lyceumok, University, Extension, Népakadémia alakultak. A tudomány minden ága lelkes és avatott tolmácsra talált, nagy tömegek sietnek abból a forrásból meríteni, melyből eddig alig egy-két csepp jutott a tudás korsójába, vagy éppen szárazon állt, félredobva. A rendes évi beszámolók adatai örvendetes képet adnak: az érdeklődés, különösen a fővárosban, széles gyűrűket vet és állandó. A vidéki előadók-nak is van szorgalmas hallgatóságuk.

Immár néhány éve folyik a munka; nem szünő a tudás vágya, amit a legelőbben, elsősorban az előadók, a kulturális fogékonyság, a kultúra szeretete, az önmivelés szükségérzete jó jelének mondanak.

Kétségtelen, hogy tanulatlan társadalom nem képes nagyobb alkotásra.

A korról, a tudományos haladással lépést kell tartania. A magyar társadalomnak éreznie kell elmaradottságát; látása, tudása szűk köréből fokozott, nem lankadó törekvéssel kell az ismeretek nagy szemkörébe lépni. A külföld társadalmá messze előttünk jár. Angol és német példák serkentenek. Ott régi keletűek az előadások. Mi, mint az egyesületek címe is mutatja, nyomaikon indultunk és haladunk.

Talán eszünkbe jutott az angol bölcselő gyakorlati tétele: a tudomány hatalom. A tétel igazsága meg nem dönthető. A tudás a rendező, eligazító köz- és magánéletünkben; ösztönző a szellemi erők kifejtésében; új eredményekkel kecsgeteli a bármilyen téren is működőt; alkotásra teremtő eszközt ad, ki kedvvel építi tovább ismeretei házáat. Igen: a tudás hatalom.

Ennek a hatalomnak részeseivé kell tennünk nem csak a felső és középosztályt, de hová a tudás sugarai csak gyéren világítanak be, a népet

is. Fel kell benne ébreszteni az ismeret vágyát, állandósítani az érdeklődést; nem leszállni kell hozzá, de hozzá emelkedni: a módban, a közvetlenül érthető formában, mely a közlés kerete.

A középosztálynak, mely a „mivel” középosztály jelzőt igazabbá, jogosabbá igyekszik erősíteni, a tudományt frissen és folyton közvetítjük évek óta; bár mindenütt akadnának ilyen közvetítők. Mondjuk, hogy a társadalom jókora részéről gondoskodunk. Fentebb az angol bölcselő tételét fővonásaiban igazoltuk. A tudás hatalom; a társadalom hatalma, ha megszerezte. Csak egyet nem látunk hatalmi tényezői közt: a megnyugtatót. Azóta, hogy többet tudunk, nagyobb a forrongás, a nyugtalanság. A tudás végleg és állandóan meg nem nyugtat. Aki birtokában van, aki tovább építésén folyton fárad: érzi, éreznie kell, ha csak egyszer is, rövid időre is: a tudás meg nem nyugtató.

TÁRCZA.

A meglepedésről.

(Levél a szerkesztőhöz)

Irta: GRIFF.

(Szerkesztő úr, hadd folytatom. szóm a szóba öltve.)

Elsiettem és rohantam kedves Nevelőnkbe. Ha valahol, itt lesz együtt Szarvas boldog népe.

Hisz a nő az, kinek Isten azért adott létet, Hogy ő legyen koronája a teremtetett lénynek. Az ő lelkét a gyöngédség fonalából szőtték. Ő az a fény, mely elüzi életünk felhőjét. Ő teremthet boldog otthont, meleg. enyhe fészket,

Honnan ő is a világba derűs arccal nézhet. (Ezt a fészket odahagyni bár soha se vágya,

Bár a család ajtaján túl ne terjedne vágya!). És a nő az, aki békés, ki mással nem verseng; Férfiaknak hagyja ezt az idegölő versenyt,

Szerkesztő úr, képzelheti, ide hogy siettem. Igazítom a kabátom, finom keztűt húzok, Belebegek és fogadnak — gyönyörű szép ... blúzok.

Mert a hölgyek föl se néznek az írásból rögtön,

Pedig mindet kisztihandként finomul köszöntöm.

„Jaj hölgyeim, rosszkor jöttem, óh ezer bocsánat!

Látom folyik erősen a félévi osztályzat.

Nóde tudom, van örömük a szép eredményben;

Hogyne volna Nagyságtoknak! — csak formakép kérdem. —

Egymás között összenéznek, s arcuk olyan forma,

Mintha bizony mindegyiknek orra vére folyna. S a megdanolt rózsás ajkon gúny, harag és méreg;

Bár hallgatnak, izzó szemmel hej! sokat beszélnek.

Rossz kedvüket magamtól is könnyen megfejtetem.

E sok jó hölgy most egymással mind elégedetlen.

Hogy miért az? Én jól tudom, de beszélni félek.

Vellük szemben belém szornl a harcizias lélek.

Szerkesztő úr, jobbnak láttam elosonni innen,

S a hátamat, amig lehet, szárazon elvinnem. Mert az ember bőszebb arra, ki rossz kedvét látja;

Az ilyenről jobb elmenni kellő távolságba. De fordítva, kinek arca a mennyország képe

Kinől kiki azt sottogja: „ő a város szépe”, Aki hogyha nem szép asszony, hanem virág vóna,

Ő volna a virágok közt a legszebbik rózsa: Ügye ide, szerkesztő úr, betekintne szintén,

S elmondana egy-két bókot csevegve, öszintén?

Igy hát kérem, ne csodálja, ha én is benéztem,

S mint valamely deli ifju, úgy kezdtem egészen:

„Mily boldogság

Csak nem régen hirdette a most elhalt Brunetiére a tudomány csődjét. A tudomány nem elégíti ki a lelket; a tudomány veszedelmünk is lehet. A lelki szükségnek ideig óráig lehet fedezője, állandó megnyugtatója nem. Bármit is mondjanak az álcivilizáció bajnokai, a kultúra tudomány, a nem lehet elvadás nélkül. E „bölcsek“ szerint a hit kerékkötője a tudásnak, a vizsgálódásnak. E kérdés feszegetése nem ide vág, mert az ellenvéleményekkel is vesződnünk kellene. Tételünk: a társadalom tudása hit nélkül semmi, mert csak a hit adhat erkölcsi tartalmat. Hit nélkül lesz a tudomány gonosz munka eszköze. Erkölcs irányítja a tudást a becület útján. Nagy elmék erkölcsi eltévelyedése sok-sok tudomány morális tartalmatlanságának szomorú következménye volt.

Sigma.

Milyen előnyökre tarthat igényt a kerület, ha felekezeti tanítóképzőjét Szarvason tartja fenn.

(Folytatás.)

A szarvasi főgimnáziummal eddig kapcsolatban fennálló felekezeti képzőt a békési egyházmegye három egyházmegyére megosztása előtt a kerületnek átvételre felajánlotta. Ezt a lapok olvasói az előbb közölt történeti előzmények c. közleményben olvashatták. 1895-től a bányai egyházkerület közgyűlésein minden évben indítványok kerültek fel, melyek a szarvasi tanító-

képzőnek átvételét sürgették s az átvétel előnyeit felsorolták. Nem is a kerület közgyűlésének jóakarátán, hanem inkább a kinem elégitő pénzügyi helyzeten múlt a dolog, hogy az átvétel gondolatával évek mulva kezdett megbarátkozni a kerület közgyűlése. Két-három év óta a kerület közgyűlésének hangulata kedvezőre fordult. Napjainkban csak az arad-békési egyházmegye formai kérdésekhez tulzó jogérzettel ragaszkodó magatartása képezi az átvételi akadályát. Reméljük, hogy ezen nehézségen is atsegíti a régóta küzdő intézetet a kerület intéző köreinek jóakarata.

A kerületnek sok előnyt nyujtana a szarvasi tanítóképzőnek mielőbbi átvétele és kevés áldozattal elérhető életképes szervezése. Jó emlékü néhai Mihálf József szarvasi tanár magyar hazánk centrumát keresvén, Szarvas határát jelölte ki az ország közép-pontjánál. Ha talán ezen meghatározás ellen lehetne is ellenvetések tennünk, az ellen nem igen, hogy a bányai egyházkerület területének meglehetősen közepén fekszik Szarvas. Turóctól-Kraszóig. Zólyomtól-Orsovságig meglehetősen egyforma távolságban esvén Szarvas, elég könnyen lenne megközelíthető mindazokra, kik a 420,000 lelket számláló nagy egyházkerület távolabbi s közelebbi részeiből ezen tanítóképzőben keresnek szakképzésüket. Ez a földrajzi helyzetnek olyan előnye, melyet a kerület csak úgy biztosíthat magának, ha felekezeti képzőjét Szarvason tartja fenn.

Néprajzi előnye az itt fentartandó képzőnek abban van, hogy éppen Békés, Csanád, Csongrád, Arad, Bács és Torontál megyékben vannak legnépesebb protestáns gyülekezeteink és népiskoláink. E mellett Szarvas lakossága nemzetiségi túzásoktól menten évtizedek óta zavartalanul fentartotta azon fejlődési irányt, bár családi nyelvéhez ma is ragaszkodik, de szives készséggel tanulja a magyart s hazafias szelleme ellen kifogásra okot nem igen ad.

A leendő tanító nagy magyar alföldünk nagy prot. gyülekezeteiben és iskoláiban kedvező alkalmat talál szemlékezésre, tapasztalatok gyűjtésére és hamarabb kibékül azzal a sok türelmet kívánó feladattal, hogy a prot. népiskolákat nem lehet varázslással s hatalomszóval olyan mintaszerűkké tenni, mint a minő népiskolákat az állam megkíván. Az is lelkiismeretet megnyugtató előny, ha a kerület területén található mintegy 50 prot. népiskolát fokozatosan fejlesztjük azon minták szerint, melyeket ma az állam tanítóképzők melletti gyakorló iskoláiban, tanítási terveiben is fel-fel ujló reform követeléseiben mértékül felállít.

Nem kicsinylendő előnye a kerületnek az sem, ha a szarvasi képzőt átveszi és tova fejleszti, hogy eme tanintézet már multtal bir s a főgimnázium támogatása mellett kevesebb gond és költséggel lenne fejleszthető, mintha bárhol másutt ily szakiskolát kellene létesítenie. A régi gymn. ó

Édes Nagysád
Közelében lenni!
Oh higye meg,
Azt a perccet
Nem pótolja semmi!
Hogy ha ajkán
Azt a pajzán
Édes mosolyt látom,
Úgy képelem,
Nincs a lelkem
Ezen a világon.
Éjfelete
Bogár szeme,
Hogyha felém villan,
Elszédítő
Büvös erő
Tombol karjaimban.
S úgy eseng szója,
Mintha szólna
Filemile-ének:
Ilyen hanggal
Csak az angyal
Az égben beszélhet.
Szerkesztő úr, úgy szép volt s képzelje, mi történt?
A szép asszony úgy kacagott rajtam, mint egy törpén,
És amint szólt,
Kanári volt,
Aki egyre csipked.
„No már értem,

A mesékben,
Milyenek a griffek.
Azok szintén
Ily őszintén
Füllentnek a lánynak;
Igy ígézik,
S ha hisz nekik,
Vele tova szállnak.“
S a hacajja tovább esengett, pici lába táncolt.
De egyszerre komollya lett, arcán éles ránc volt
A tükörből ezt a ráncot amint észrevette,
Elkomorult s odalett a pajkos, táncos kedve.
Már azután hiába volt szavam édessége:
A szép asszony csak a ráncot, egyre csak azt nézte
Elköszöntem elbúsulva mint a veszített kincsen.
Hát csákugyan itt közöttünk elégedett minden-csen?
Hát miért nincs ez a nagy kincs megadva minékünk,
Nyögve, sirva, zúgolódva miért is kell el-nünk?
Igy töprengtem reménytelen szívem keser-vében.
S nem is vettem észre, hogy egy szerény házhoz értem
Hogy a csendes, nádfedeles kis ház előtt álltam;

Ott benyitni s beljebb menni támadt édes vágyam
Hisz e házhoz annyi emlék füzte szívem, lelkem . . .
(No de hagyjuk, lesz még idő ezt megemlegetnem).
Itt egy derék, agg házaspár éldegél szerényen,
Bár megették kenyérüknek a javát mindketten,
A kedélyük olyan vidám, mint ifjabb években.
Úgy kacagnak akármilyen csekély bohóságban,
Azt hinnéd, hogy semmi gondjuk ezen a világon.
Pedig sokszor több a fillér, mint korona ottan:
De azért csak vigan mondják: Majd lesz az még jobban,
Hogy beléptem a szobába, a búbosnál voltak
Talán azon tréfálkoztak, mit főzzenek holnap.
„Édes néni,
Én most kérni
Jöttem úrbátyámat,
Hogy mondja csak,
Mint maradtak
Mindég ily vidámak!
Elkomorult az agg ember homloka egy percre.
De kiderült hamarosan s beszédjét így kezdte:

épületének, tornacsarnokának, tanuló közfürdőjének, alumneumának haszná-
élvezete szerződésileg biztosítva van
mindaddig, míg a kerület tanítóképző-
jét Szarvason tartja fenn.

Igy tehát sem építkezésre, sem
bérletre, sem újabb intézmények léte-
sítésére nagyobb áldozatokat egyelőre
a kerület hozni nem tartoznék, amíg
a szarvasi felekezeti tanítóképzőt tulaj-
donába veszi. Hozzá tesszük, hogy
olyan amilyen felszerelése is van már
a helyi tképzőnek. Akár a tantermek
beburkolására, akár a zeneintézet be-
rendezésére, könyvtárra, tornaszere-
lvényre gondoljunk.

Csak röviden kívántam rámutatni
a felsorolásban azon általános elő-
nyökre, melyek a kerületet közelebbről
érintik, ha a népnevelési ügyeiről
korszerűen gondoskodik akarván, ma-
ga is tudja és érzi, hogy felekezeti
népiskolái mellett felekezeti tképzőre
szüksége van.

(Folyt. köv.)

Benka Uyula.

Előadó gyűlés a Leányegyesületben.

— Kiküldött munkatársunktól. —

Kedves Szerkesztő Uram! A mi-
dön három havi pauzám után bátor
vagyok levelemmel felkeresni, fogadja
első sorban üdvözetemet szerkesztői
tiszttségéhez. Igaz, hogy kissé elkéstem
vele, de a jó kívánság soha nem
késő.

Hát vasárnap a mint parancsolta,
megint megjelentem a Leányegyesület

előadó gyűlésén. Istenem, három hó-
napja nem láttam a diszes közönsé-
get, a mióta a bazáron elkövetett mu-
lasztásom miatt elődje szépen elcsapott
tudósítói tisztebből. De hát van igaz-
ság, alig pár hétre meg ő ment el a
szerkesztőségéből és most én megint
itt vagyok!

Különben a három hónap nem
hozott létre semmi változást, a Leány-
egyesület előadó gyűlése most is 3
órákor kezdődött, Weinberger Fanny
elnöknő most is úgy nyitotta meg
a gyűlést, mint ezelőtt is Lukesch
Ilona most is úgy olvasta fel a mű-
sort, mint ezelőtt.

Udvardy Sándor lépett elő és
tartott felolvasást Petőfi szerelmeiről
és szerelmi dalairól. A thema kitűnően
volt megválasztva a legnagyobb részt
nőkből álló közönség részére, a mely
osztatlan figyelemmel és érdeklődéssel
kísérte és lelkes tapsokkal jutalmazta
a komoly tanulmányok után könnyed,
szellemes modorban feldolgozott kis
értekezést.

Hajna! Ilonka szavallara vonta
ezután magára a hallgatóság figyelmét.
A kis költeményt, a mely dráma for-
dulataival megpróbálta volna a leggya-
korlottabb necitart is, igazán nagy
tetszést keltve adta elő. Minthogy pe-
dig ez volt első fellépte a nyilvános-
ság előtt, az a kiváló siker, a melyet
aratott, bizonyára kettős értékű.

Marsal Lászlóné cimbalom kísé-
rete mellett Marsal László és Marsal
Mariska énekelt néhány dalt ezután
igen ügyesen.

Haviár Ilonka monológja volt a
következő szám „Férjhez menjek“-e
cimmal. Hát kedves szerkesztő uram,
tisztelettel jelentem, hogy eddig a fleg-
matikus, nyugodt kritikus voltam, de
most nem bánom már, ha maga is
elcsap, mert e számról referálva többé
nem a bíráló, hanem a bámulat ve-
zeti tollamat. A monológ kitűnő elő-
adását mi férfiak ott a háttérben szé-
dülve halgattuk.

És a végszónál szinte féltékeny
gyűlölettel néztünk végig egymáson,
hogy ugyan melyiknek szól a felhívás,
— mig észretérünk, hogy bizony csak
játék volt az egész!

Vártam ezután azt a kedves em-
lékü vitát. De hát a három hó alatt
mégis változott valami? Képzeld, nincs
vita! Ebben ugyan nem nagy a válto-
zás, mert vita ezelőtt sem igen volt.
De hát az az érdekes, hogy most még
thema sincs. Bizony, bizony, hamar
megszűnt az a jó szokás. Pedig hát
olyan alkalmas témák volnának még,
a mint eddig fel nem adtak. Például
a Saturnus gyűrűiről, vagy hogy van-e
növényélet a Mars csillagon? Esetleg
lehetett volna még feladni, hogy
milyen befolyással volt Amerika felfe-
dezése a nők társadalmi állására?
Ezeknek a szép themáknak mos már
örökké vége! Már nincs remény, hogy
megvitatás alá kerüljenek!

Melankolikusán, elmerengve in-
dultam haza és elábrándozva a szép
vitákon még éjszaka is meddő és nem
meddő vita themákról álmodott a
maga hűséges munkatársa.

„Kevéssel is
Jól beérni
Boldog élet titka,
Csakhogy olyan,
Ki komolyan
Ezt kövesse, ritka.
Mi nem vágytunk,
Hogy a házunk
Ússzon a bőségben;
De a kevés,
Szűk fizetés
Sokáig meglegyen.
Mi nem bántuk,
Ha másnak jut,
Ami földi jó van;
De míg élünk,
Legyen részünk
Egy kevéske jóban,
Nekünk nem fájt,
Ha jegyet vált
A más ember lánya;
És nem tettünk
Névtelenül
Levelet postár
De házunkba
Folyt a munka
Reggeltől napestig.
Igy nem látok,
Hogy a Kátók
Egymást hogyan festik.
A gyerekek

Szárnyra kelték;
Unokák is nőnek;
Aggkorunkba
Csendes munka
Ad szárnyat időnknek“
És nyugalmuk, derűs kedvük nem zavarja
semmi?
Mindig tudnak megnyugodni, elégtelnek lenni?
Nem akad ok, ami mi att zúgolódnunk néha,
S ami miatt nem esik jól a jóizü tréfa? —
A derék pár elhallgatott, mintha kutatgatna,
S csaknem együtt fakadtak oszt' e komoly
szavakra:
„Elégedett
Vig emberek
Volnánk s menne dolgunk,
Ha nem kéne
A cselédre
Ánnyit duruzsolnunk“.
„Ejnye azt a rossz cselédje! — elöntött a
méreg —
Hát miatta még sem holdog ez a két jó
lélek?
És miatta fejezem be csalodottan útam?“
— Haragomban mint egy sárkány, tüzeltem
és futtam.
De a remény lelohasztott; még egyszer föl-
ébredt:
Meggérdezem utoljára ezt a rossz cselédet.
„Te jó lélek,
Ügye néked

Jól van itt a dolgod?
És más háznál,
Ha beállnál,
Nem volnál ily boldog?“
De a jó lány az urnőre olyan képet vágott,
Mintha bizony segítségül hívná a világot.
Aztán nem szólt, hanem mintha kint vé-
gezne dolgot,
Kirohant a folyosóra s soká, soká morgott.
Mosolyogtam. Szerkesztő úr mi vagyunk
még hátra:
No tudja mit? Piritsunk rá e siró világra!
Mondjuk meg, hogy minket otthon tárt ka-
rokkal várnak,
S így mi ketten fittyet hányunk a világ ba-
jának.

U. i. Szerkesztő úr, még a minap boldog
volt a lelkem,
És aki csak hagyta magát, keblemre ölel-
tem.
De mióta a levelem nyomtatásban láttam,
Én magam is zordon arccal járok a vi-
lágban.

UJDONSÁGOK

— A szarvasi ág. h. ev. egyházból. Az ev. egyház 120 tagból álló presbitériuma felének megbízatása lejárt s ezek helyének betöltéséről a napokban gondoskodik az egyházközség. A választók jegyzékét február 11-ig közszemlére teszik ki a gondnoki hivatalban; febr. 18-tól. 23-ig bezárólag a szavazatok beszédnek az e célra választott bizottság által.

— A szarvasi színház ügye. Arról értesülünk, hogy a januárban kiírt pályázatra több országosan ismert, jónevű színi igazgató benyújtotta a kérvényét. Határidő e hó 15-ike. Reméljük, hogy a nyár-őszi évadban derék társulata lesz Szarvasnak.

— A Leányegyesületből. A Szarvasi Leányegyesület által január hó 31. és február 1-én rendezett Uránia-előadás tiszta jövedelme 42 korona 8 fillér volt; ebből az egyesület 20 százalékot, 8 korona 40 fillért a községi kórháznak adott Röntgen-gép beszerzésének alaptőkéjéhez.

— Papválasztás Gyomán. A múlt évben elhalt Kálmán Farkas ev. ref. lelkész örökségét a héten adták át utódjának. Összesen nyolcan pályáztak. Gyoma új ev. ref. papja Harsányi Pál, eddigi olesvaapáti lelkész lett 2 szó többséggel.

— A kondorosi posta. Kondoros képviselő testülete folyamodott a nagyváradi postaigazgatósághoz, hogy a megnagyobbodott forgalomra való tekintettel még egy postai indítást kapjon. Az óhaj annyiban is jogos, mert már esti vonat is közlekedik Pest-felé s az eddigi déli 12 órai indítás a sürgősebb postai ügyek lebonyolítására nem alkalmas; déltől-délig várni nehéz és kényelmetlen. Remélhető, hogy a postaigazgatóság méltányolja Kondoros kérelmét.

— Benka Pál siremléke. Mindazon polgártársaimat, a kik áldott emlékü tanítónknak, Benka Pálnak állítandó siremlékre gyűjtő-íveket voltak szivesek magukhoz venni, ez uton is tisztelettel kérem, hogy a gyűjtést folyó 1907. évi febr. hó végéig befejezni, a begyűlt összeget a gyűjtő-ívekkel együtt Marsal Soma szarvasi takarékpénztári titkár urhoz beszolgáltatni sziveskedjenek Molnár János.

— A szarvasi iparos ifjak önképző köre 1907. február hó 3-án tartotta rendes évi tisztújító közgyűlését, mely alkalommal a közgyűlés egyhangulag a következő választást ejtette Salacz Ferencz t. b. elnök, dr. Mázor Elemér t. b. ügyész, ifju Melis Mátyas elnök, Lendvay József sz. v. elnök, Majeresik Bela alelnök, Liska Pal pénztárnok, Bencsik István jegyző Podani Soma gondnok; Ridegh János főkönyvtárnok, Piáček István könyvtárnok, Simkó Soma sz. v. ellenőr, A tisztikar tehát egyhangulag a régi

maradt. Választmány. Kozma János, Janurik Lajos, ifju Piáček Pál, Szrnka Pál, Piáček Pál, Lapis Pál, Sipkovszky József, Szrnka György, Medvegy Mihály, Klein Mór, Blaskó Sándor, Blaskó György, p. v. Lendvay József ifju, p. v. Demesák János, p. v. Várnai János, p. v. Melis János.

— Hymen. Vas Imre Tiszszentimréről eljegyezte Szüle Terézt Szüle Kálmán bájos és kedves leányát.

— Takarékpénztárak közgyűlése. Békés-szentandrási Takarékpénztár február hó 13-án d. e. 9 órakor; a Szarvasi Hitelbank febr. 14-ikén d. u. 3-órákor; Ócsödi Takarékpénztár febr. 17-ikén d. e. 10 órakor; a Szarvasi Takarékpénztár febr. hó 20-ikán d. e. 9-órákor tartja évi rendes közgyűlését.

— Veszett kutyák garázdálkodnak egy idő óta, szerencsére, eddig csak a tanyákon a Cifra-dűlőben Kitalia András veszett kutyája egész sereg komondort mart össze. A közbiztonság érdekében eddig vagy 30 gyanús kutyát terítettek le. Az övöntézkedéseket megtették.

— Hidvizsgálat. A békésszentandrási új Körös-hídát a kereskedelmi miniszter rendelkezése az évi apr. hó 11-ikén hivatalosan felülvizsgálják.

— Pör Ócsöd község ellen. Tarsay Majsik Endre temesvári kúrfürő ártézi kutat készített Ócsöd területén. A munka befejeztével Majsik a szerződésben nem biztosított pénzköveteléssel lépett föl a község ellen; 9000 koronáról volt szó. A dolog pörre került, melyben a minap tartottak tárgyalást. A bíróság Majsikot elutasította keresetével.

— Eljegyzés. Eötvös János eszabai szolgabiroisági írnok jegyet váltott Melis Jusztikával, Melis Mátyás szarvasi földbirtokos leányával.

— Erőszakos legény. Palyo György szarvasi gazda 16-éves Erzsi leányának régi udvarlója Antal Pál gazdalegény. A napokban, mikor a leány a fonókába igyekezett, lobogó vérü udvarlója nem éppen gyengéd finomsággal kezdte körülrepedni. A dühösen ostromolt Erzsi sikoltozva adott vészjelt övéinek. Atyja följelentésére letartóztatták a szarvasi Don Zsuánt.

— Hibaigazítás. Legutóbbi számunk napibirei közt jelentettük, hogy Waldmann Katalin marhavásártéri korcsmárosné zsebéből egyik széptevője 10 koronát kilopott. Illetékes helyről arról értesülünk, hogy Waldmann Katalinnak nem volt széptevője a tolvaj. Ezt a hibánkat szivesen megigazítjuk.

— Legjobb fajú szőlőoltványok, elismert kitűnő minőségben, szakszerűen és lekiismeretesen kezelve a legolcsóbb árban kaphatók a „Mille-niumtelep”-nél Nagyösz. Torontál megye, mely kívánatra ingyen és bérmentve küldi magyar vagy német

vagy román vagy szerb nyelvű nagy főárjegyzékét.

Farsang. Előadások.

Bethlen-estély Szarvason. A már több ízben jelentett Bethlen-estély meghívói lapunk zártakor megérkeztek. E hó 11-ig a posta kézbesíti a közönségnek. Ujból felhívjuk az érdeklődők figyelmét multkori jelentésünkre, mely szerint tévedésből kimaradt vagy elkalódott meghívókat e lap felelős szerkesztője kérésre azonnal megküld. Az izléssel kiállított meghívó szerint Bethlen-estélyt rendező köri tagok f. hó 15-én érkeznek Szarvasra. Másnap d. e. 11 órakor az ev. ó-templomban isteni tisztelet lesz, melyen a Kör tagjai körül Csobán András alelnök és Wolf József bpesti ev. segédlelkész fog közreműködni. A főgymnáziumi és tképző énekkara egyházi volt a d. e. 16-án este az Árpád-szálló nagytermében hangverseny lesz, utána tánc. A fényes műsorban Popper, Csajkovszki, Dankó, Hobay, Schumann klaszikus alkotásai szerepelnek. Benka igazgató bevezető szavakat mond, Gyökössy Endre a jeles poéta verseiből olvas fel, dr. Miklós Elemér fővárosi tanár a Kört ismerteti, Maday Gyula elnök opilogust olvas, a szarvasi férfi-dalaskör is fellép Saskó és Lévius tanárok vezetésével. A közönség méltán érdeklődik a fényesnek ígérkező estély iránt.

A Békésmegyei Egyetemi Ifjak Köre karöltve a Békésmegyei Segítő Egyesülettel e hó 3-ikán társas vacsorával és tombolával egybekötött táncmulatságot rendezett a fővárosi Sashör termében. A 120 teritékes vacsora után ügyes tombola s aztán hajnalig tartó tánc következett. A mulatágnak fényes erkölcsi és anyagi sikere volt.

A Leányegyesület f. hó 3-ikán előadó gyűlést tartott, mely lapunk más helyen bővebben ismeretet. Udvardy Sándor s ép felolvasását jövő számunkban hozzuk.

A szarvasi ifjuság hangversennyel egybekötött tancestélye.

Ha referátat akar az ember írni, a retorika szerint kell csinálni bevezetést, tárgyalást is befejezést, mert különben a szerkesztő (igen szigorú ember, aki a retorikában nem ismer tréfát. — Kérdezzék meg a diákjait!) szépen vissza dobja azt. A bevezetéshez kell valami gondolat, legyen az akármilyen bolond, de gondolat legyen. De hát őszintén megvallva, én tegnap ma reggel 3 óra után feküd-

A már stély meg- keztek. E közönség- érdeklődők kre, mely vagy el- lelés szer- gküld. Az rint Beth- k f. hó lánnap d. bában is- Kör tag- lelnök és élelkész ziumi és al elő. nagyter- na tánc. Csajkov- n klasz- Benka mond, a verse- mér fő- Maday vas. a Saskó vel. A fényes-

Ifjak Segítő vacso- tánc- si Sas- es va- aztún A mu- anyagi

ikán epunk- Ud- jövö

ött

rni, eve- bert oru ner t!) és- az le- én d.

tem le, már hét óra előtt kizavartak nyugalmamból, hát most minden inkább telik tőlem, de gondolatom bizony nincs se égen, se földön, de még a padláson sem!

Hát elmékedjünk! Ha az embernek nincs pénze, — kölcsön kér, vagy lop (a mi egyre megy, mert egyik esetben se adja vissza a kölcsönt;) — ha az embernek nincs gondolata, hát szintén kölcsön kér vagy lop (ami még inkább egyre megy.) A multkor olvastam e lap hasábjain referálót, a melyik a kócsagtollas kalappokkal kezdte. Hát miért ne venném elő én is a kócsagtollas kalapot, hiszen a jogos tulajdonos, megfizető úr, úgyis külföldön van, nem jön rá a turpisságra! Meg aztán ez úgy se ért meg sem a kócsagnak, sem a tollnak, sem a kalapnak. Esetleg megárt az olvasónak — de úgy kell neki, minnek olvas referátát, inkább írja meg akkor én most aludhatnék!

De hát hogy a tárgytól, illetve a kócsagtolltól el ne térjek, történt, hogy azok a kik a legerélyesebben követelték a kócsagtollnak a mások kalapjáról levételét, maguk is kalapot mentek venni. De mert úgy tartottak, hogy jobb más káran tanulni, mint a magunkén és mert látták, hogy a t. cz. puplikum megkívánja a kalapra azt a tollat, hát daczára annak, hogy mások kalapjáról levették, a magukéra szépen rávartak olyan becsületes kócsagtollat, hogy szinte nem volt tisztában az ember, hogy a toll van e a kalaphoz varva, vagy a kalap a tolhoz.

No lám, kész a bevezetés! A gyengébbek kedvéért megjegyzem, hogy a kalap a táncsestély, a kócsagtoll a hangverseny, a kettő együtt pedig hangversennyel egybekötött táncsestély,

Hát most következik a szent retorika szerint a tárgyalás. De ennek már fele se tréfa, itt nem is lehet plagizálni, hanem pontosan kell előadni a tárgyat. Tehát az est kezdődött hangversennyel. Itt sorra kell venni a szereplőket és megtenni az észrevételeket. Elővesem hát a meghívót abból nézem ki a műsort. (Kettő a műsoron kívül is szerepeltek, ne haragudjanak meg, hogy kihagyom őket!) Tehát:

Numero 1. Riza nótája. Szavalja cigánykisérettel Grünwald Valika. Félreértések elkerülése végett megjegyzem, hogy a cigánykiséret nem úgy értendő, mintha a cigány is vele szavalt volna az előadóval, hanem úgy, hogy közben hegedült olyasformán, a hogy azt Pekár Gyula elő-

irta, de sokkal rosszabbul, mint a hogy azt Pekár el is tudná képzelni. De a szavalás igazán, tréfán kívül nagyon szép volt, a nehéz költeményt sikerült valóságos drámai erővel előadni,

Numero 2. Duett a „Vig özvegy“-ből: Haviár Ilonka és Mérei Oszkár Keppich Béláné zongora kíséretével. A fülbe mászó dallamot mindketten gyönyörűen énekelték, különösen Haviár Ilonka csengő, tiszta hangjával, a mely még a csodásan rossz akusztikájú teremben is képes volt érvényesülni, alig tudott betelni a közönség így, hogy meg is ismételtette az énekszámot.

Numero 3. Baleset. Előadják: Harmati Ilonka és Vadász Ferenc. Harmati Ilonka ügyesen játszott, mint mindig, lévén már ismét kedvenc a műkedvelők között, Vadász Ferenc, kinek ez volt első debutje, méltó partner volt. minden baleset nélkül alakítva a Baleset férfi szerepét. (Jaj, de szójáték!

Numero 4. Kuplék Pollák Bela a szarvasi műkedvelői előadások nagy mestere, a ki különösen számos helyi érdekű versszakkal keltett óriási derűtséget és tapsot.

Numero 5. Megint a „Vig özvegy“-ből ének. Valamint hogy hét csillagból áll a göncői szekere, azonkégen hét delim legény állott egy sorba, (hát ebben eltértek a gönczöl szekereitől, mert ott nem egy sorban állnak a csillagok) és fejtett ki igen dicséretes buzgalmat abban, hogy egyik tulénekelje a másikat. De hát azért hangverseny a hangverseny. hogy a hangok versenyezzenek!

Még az igazság érdekében külön dicsérettel kell megemlítenem Keppich Béláné művészi zongora kíséretét, meg Silberstein Gyulát, a ki olyan szépen forgatta melleite a kóták, mintha legalább is ertene a hangjegyekhez, — azután menjünk át a kalapra, akarom mondani a táncsestélyre.

Hát a táncsestély kezdődött a hangverseny után. Azután táncoltak. Azután jobban táncoltak. Sokan tánczóitak, sokat tánczoltak. Ennyi az egész, mást nem irhatok egy szót se!

Eddig volt a tárgyalás. Most jönne a befejezés: De már akármit csinál velem a szerkesztő a retorika szent nevében, befejezés — nincs! Én 3 óra előtt haza mentem, akkor még nem volt vége a bálnak, hát nem láttam, mi volt a befejezés. Hazudni nem akarok, inkább befejezés nélkül adom le a referátát is mert,

mint már mondtam, keveset aludhatam az éjszaka, — lefekszem aludni. Jó éjszakát!

Referens.

Szerkesztői üzenetek.

V. Orosháza. Köszönjük. — P. Bpest. Sajnáljuk, de rossz helyen kopogtat. Megengedjük, hogy az Új idők szerint versét vidéki lap közölheti; hogy melyik: nem tudjuk. Mi semmi esetre. Nehány jól-rosszal összezörrenő rim és kopogó szólam minket se hat meg. Tessék másutt szerencsét próbálni. Néha a legrosszabb ló is beér, — ha nem is el-sőnek.

Hirdetmény.

Szarvas község előljárósága közhirrre teszi, hogy az 1907. évre szóló I. II. oszt. kereseti és ház adó kivétési lajstromok hitelesítés és érvényesítés után a gyulai kir. Pénzügyigazgatóságtól leérkezvén, azok folyó évi február hó 11-ikétől 18-ikáig terjedő 8 napon át Kollár Lajos adóügyi jegyző irodájában közszemlére van kitéve s azokat a hivatalos órák alatt bárki megtekintheti.

Az adó kiróvás elleni fellebezés a közszemlére kitétt követő 15 nap alatt a gyulai kir. Pénzügyigazgatóságnál adható be.

Az I. II. oszt. kereseti adó kivétési lajstrom magában foglalja az apózo polgároknál alkalmazott mezőgazdasági és házi cseledék után az alkalmazó terhére kirótt I. oszt. kereseti adót, az iparosok terhére kirótt I. oszt. kereseti adót, a föld és házbirtokosok valamint a tökepénzesek terhére kirótt II. oszt. kereseti adót.

Szarvas, 1907 február 9-én.

Az előljárok nevében.

Kollár Lajos
jegyző.

Roszik
t. bíró.

1266—1907

Hirdetmény.

A 14000—1904 sz. földművelésügyi ministeri rendelet 7 §-a alapján közhírré teszem, hogy a gazdasági cselédek után fizetendő 1 kor. 20 fill. hozzájárulási díjakról összeállított és számvevőileg érvényesített kivetési lajstrom a község házában Kollár Lajos jegyző irodában f. év február 11-éig közzemlére van kitéve.

Értesitem az érdekelt munkaadókat, hogy ezen lajstromot a hivatalos órák alatt megtekinthetik.

A sérelmes kirovás ellen netáni felszólamlásait pedig f. évi február 26-áig annyival is inkább terjesszék elő, mert a később beadott ily felszólamlás nem fog figyelembe vétetni.

Felhivatnak továbbá a munkaadók, hogy az esetleges cseléd változást is jelentsék be, mert baleset esetén csak a kivetési lajstromba felvett egyén számíthat segélyre.

Szarvason, 1906. évi január hó 29

Az előjáróság nevében:

KOLLÁR LAJOS jegyző.

Felelős szerkesztő: **Dr. Nemes Béla.**
Társzerkesztő: **Pataki János.**
Laptulajdonos: **Dr. Haviár Gyula.**
Nyomatott Sámuel A.-nál Szarvason.

744—1907 ikt. szám.

Hirdetmény.

Az 1894. évi XII. t.-c. alapján a kártékony hernyók és darazsak irtása tárgyában kiadott 85075—VII-a-2. számú F. M. rendelet értelmében felhívjuk a lakosságot, hogy a kártékony hernyók és darazsak irtását minden év március hó végéig annál is inkább fejezzék be, mert a hivatkozott rendelet értelmében az irtást a községi előjáróság nemcsak a mulasztó fél költségén fogja végeztetni, hanem az 1894: XII. t.-c. 52 §-a alapján a mulasztó kihágást is követel, mely 100 koronáig terjedhető pénzbírsággal büntetendő.

Felhívjuk a lakosság figyelmét arra is, hogy amennyiben a gyűrűs pille tojásai kiesinységük miatt a rendszeres hernyófészék szedésakor az irtást kikerülik, azok április első felében mindenütt irtandók, ahol csak egy öszszeverődve a fák lombjait kopasztják.

A 1894. évi XII. t.-c. 50. §-a a hernyóirtás befejezésének határidejét március hó végére tűzi ki, mindazonáltal a szakközégek véleménye szerint egyes hernyófajok, különösen a galagonya pille és a sárgafarkú pillangó hernyója már március hó végén rág és annyira elszéled, hogy a fán maradó hernyófészkek leszedésénél tulajdonképpen célt nem érhet a gazda,

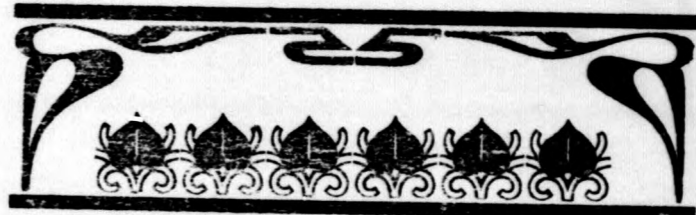
figyelmeztetik ezuttal a gazdaközönséget, hogy a hernyóirtást saját jól felfogott érdekében már február hó végére fejezze be.

Szarvason, 1907. évi febr. hó 8-án.

Jeszenszky s. k. Valkovszky s. k.
h.főjegyző. biro.

Zongorázóknak

szíves tudomására hozzuk, hogy a híres KERESZTÉLY SÁNDOR-féle zongoragyár hangolója városunkba időzik és zongorahangolást 6 koronájával végez.

HIRDETÉSEK

jutányos áron

felvétetnek

lapunk

kiadóhivatalában.

MÜHLE VILMOS

cs. és kir. udvari szállító

TEMESVÁR

Mag-, Növény-, Rózsa- és Fa-Nagy-
1-5 tenyészetek.

(Művelési terület 94 hold)

VILÁGKIVITEL!

A legjobb magvak kertü és mezü veteményezésre

(Mühle magvai elérhetők, de ebben felülmúlhatatlanok.) o o o o o o

A legnemesebb gyümölcs-, dísz- és sorfák

(Mühle fajtöbbször átültettek, jól iskolázottak, mindenütt jól és biztosan gyarapodnak.)

A legszebb fenyőtélék, díszcserjék, rózsák stb.

(Mühle tülevelei mind télállóak, dísz- és kuzsócserjéi, valamint rózsái a létező legszebb virágok.)

Postacsomagok magvakkal 5 koronán felüli értékben bárhová bérmentve küldetnek. Mühle kertészeti kézikönyvei dilettánsok számára a legjobbak, megrendelésekhez ingyen csatoltatnak.

Duana illusztrált főrajegyző:

— páratlan a maga nemében — kívánságra bárkinek ingyen és bérmentve megküldetnek.

Ügynökök

sorsjegyeknek részletfizetésére való eladására kerestetnek.

Legmagasabb jutalék! — Jutalomdíj!
Esetleg fix havi fizetés.

Ajánlatok intézendők az 1885 óta fennálló

Dinfield Testvérek

bankháza

1-1

Budapest, IV., Váci-utca 2.

HALA

készít engem, hogy minden tüdő-
és torokbetegben szenvedővel szí-
vesen és díjtalanul közöljem, mily
módon szabadult most már tanító
fiam egy egyszerű, olcsó és hatásos
termék által hosszadalmas szen-
vedésétől.

A. Baumgartl, Gastwirt
in Neudek bei Karlsbad.

Meghívó.

A Szarvasi gazdák és iparosok szövetsége XII. rendes közgyűlése

1907 évi február hó 21-én délelőtt 9 órakor Szarvason a szövetséget saját helyiségében fog megtartatni, melyre a t. részvényesek ezennel meghivatnak.

A KÖZGYŰLES TARGYAI:

1. A közgyűlési jegyzőkönyvet hitelesítő bizottság kiküldése.
2. Igazgatósági jelentés a lefolyt üzletéről.
3. Az 1906 évi zárszámadás és mérleg előterjesztése.
4. A felügyelő-bizottság jelentése és ennek alapján a felmentvények megadása.
5. A tiszta nyereség felosztása és az osztalék megállapítása.
6. Elnök megválasztása 3 évre.
7. Öt igazgatósági tag és 3 póttag választása 3 évre.
8. Három felügyelő-bizottsági tag 3 póttag választása 3 évre.
9. Választmány 12 tag választása és 3 póttag 1 évre.
10. Netáni egyéb indítványok tárgyalása.

Kelt Szarvas, 1907. január hó 31-én.

Zvarinyi János
szövetkezeti elnök.

A t részvényes urak értesítettnek miszerint az 1906-ik évi zárszámadások a szövetséget pénztári hivatalában az üzleti órák alatt bármikor megtekinthetők.

Cook és Johnson-féle

amerikai

szabadalmazott tyuk-
szem gyűrűk

(törv. védve)

ma az egyetlen szer, mely-
lyel az oly rettenetes tyuk-
szem-fájdalmak megszüntet-
hetők és a tő teljes bi-
zon yossággal kiírtható.

Ma a világ legjobb gyógyszere.

Minden szenvedőnek ajánlandó.

1 drb 20 fillér, 6 drb 1 korona.

Kapható Szarvason: Bugyis Andor,
Burger Frigyes és Nigrinyi Zoltán
gyógyszertáraiban.

Ösztöndíj pályázat.

A Szarvasi Takarékpénztár igazgatósága ezennel pályázatott hidet a

„SALACZ FERENCZ igazgató“

nevét viselő 2000 koronás alapítvány 1905 és 1906 évi kamataira.

Ezen 200 koronát tevő ösztöndíjra oly szarvasi illetőségű, szegény-
sorsu és jó magaviseletű ifjat vagy leányok pályázhatnak, kik tanulmányu-
kat valamely felsőbb kereskedelmi iskolában folytatják.

A 200 korona ösztöndíj folyó 1907 évi március 4-én fog kiadatni a pályázat eredménytelensége esetén pedig a jövő évi kamatokhoz csatoltatni.

A kellőleg felszerelt pályázati kérvények legkésőbb f. évi február hó 28-án délelőtt 10 óráig nyújtandók be az intézet titkáránál. — Később érkező kérvények figyelembe nem vehetők.

Szarvas, 1907. január 29-én.

A Szarvasi Takarékpénztár
igazgatósága.

Meghívó.

A SZARVASI TAKARÉKPÉNZTÁR XXXVIII. RENDES KÖZGYŰLÉSÉRE,

mely 1907. évi február hó 20-án, szerdán délelőtt 9 órakor

Szarvason, a Takarékpénztár saját helyiségében fog megtartatni
a t. részvényes urak ezennel tisztelettel meghivatnak.

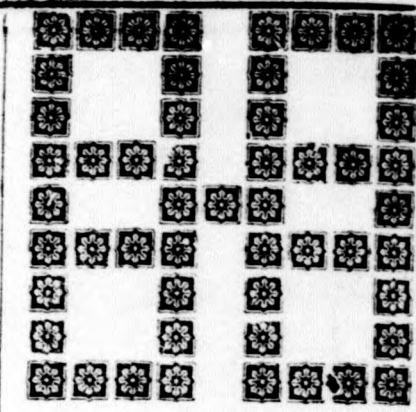
A közgyűlés tárgysorozata:

1. A közgyűlési jegyzőkönyvet hitelesítő bizottság kiküldése.
2. Igazgatósági jelentés a lefolyt üzletéről.
3. 1906-ik évi zárszámadás és mérleg előterjesztése és megállapítása.
4. A felügyelő-bizottság jelentése és ennek alapján a felmentvények megadása.
5. A tiszta nyereség felosztása és az osztalék megállapítása.
6. Helyettes vezérigazgató és öt igazgatósági tag és két póttag választása 3 évre.
7. A választmány 25 rendes és 5 póttagjának választása 1 évre.
8. Netáni egyéb indítványok tárgyalása.

Kelt Szarvason, 1907. január 23.

HAVIÁR DANIEL, társasági elnök.

A t. részvényes urak értesítetnek, miszerint az 1906. évi zárszámadások a takarékpénztár titkári hivatalában az üzleti órák alatt bármikor megtekinthetők.

Van szerencsém a n. közönség szives tudomására hozni, hogy Szarvason az Árpád szállodának a róm. kath. templom felőli részén egy o jelzalog forgalmi irodát o o nyitottam. o o

Minden igyekezetem arra terjed ki, hogy üzletfeleimnek a legelőnyösebb kölcsönöket a leggyorsabb lebonyolítással eszközölhessem. A legelőkelőbb fővárosi pénzintézetekkel való szerencses összeköttetésem lehetővé teszi, hogy a mai drága kamatlág mellett is nagyon olcsó 10-től 60 évig terjedő évről évre kerülő kölcsönöket szerezhetek. Általam úgy váltó, mint jelzalog kölcsönök szerezhetők. Ezenkívül birtok eladással és bérletek közvetítéssel is foglalkozom és ezen szolgálatomban nagyon hasznosan szolgálhatom a hozzám forduló n. é. üzletfeleit. o o o met. o o o

Tisztelettel

. Pollák Béla. .

Óh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyájkódás ellen gyors és biztos hatásuk.

Egger mellpasztillái.

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek. Doboza 1 és 2 korona. Próbadozár 50 fill. Fő- és szétküldési raktár:

„Nador” gyógyszertár Budapest

VI., Váci-körút 17. Kapható:

Éljen!

EGGER mellpasztilla csakhamar meggyógyított!

Burger Frigyes
Bugyis Andor

Szarvason: nádassi Irstyánszky Károly
gyógyszertárakban.

19—26

Eladó.

Szabad kézből eladó egy vadonat új VARRÓ GÉP (férfi szabónak is alkalmas). Értekezni lehet bármikor a Palkovics-féle háznál Szarvason 191. hsz. alatt a tulajdonossal.

Ha köszvényben, reumában, ischiában 34—16 szenved, vegyen egy üveg

**Dr. FLESCH-féle
KÖSZVÉNY-SZESZT,**

mely eszt, köszvényt, reumát, kéz-, láb-, hát- és derékfájást, kezek és lábak gyengeségét, fájdalmakat és dagadtatokat biztosan gyógyít. Hatása a legrövidebb idő alatt érezhető. Kapható

Dr. Flesch E. M.

„Magyar korona” gyógyszertárban
Győr, Baross-ut 24. sz

Másfél deciliteres üveg ára 2 kor: Huzamosabb használatra való „Családi” üveg ára 5 kor. 3 kis, vagy 2 „Családi” üveg rendelésnél már bérmentve utánvettel küldjük.